

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»
Навчально-науковий інститут моделювання та аналізу патологічних процесів
UNIVERSITATEA «ALEXANDRU IOAN CUZA» IAȘI (ROMÂNIA)
Facultatea de Filosofie și științe social-politice
HUMBOLDT-UNIVERSITÄT ZU BERLIN (DEUTSCHLAND)
Kultur-, Sozial- und Bildungswissenschaftliche Fakultät
UNIVERSITÄT ZÜRICH
Institut für Erziehungswissenschaften
RĪGAS VALSTS TEHNĪKUMS
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA TECHNICZNO-EKONOMICZNA
IM. KS. BRONISŁAWA MARKIEWICZA W JAROSŁAWIU
АГЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ МОВ «РУНА» (М. ЛЬВІВ)

«ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК
ОСВІТИ ТА МЕДИЦИНИ: ІСТОРІЯ,
ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ІННОВАЦІЇ»

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРИСВЯЧЕНОЇ 60-РІЧЧЮ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

(23–24 листопада 2017 року)

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2017

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»**

Навчально-науковий інститут моделювання та аналізу патологічних процесів

UNIVERSITATEA «ALEXANDRU IOAN CUZA» IAȘI (ROMÂNIA)

Facultatea de Filosofie și științe social-politice

HUMBOLDT-UNIVERSITÄT ZU BERLIN (DEUTSCHLAND)

Kultur-, Sozial- und Bildungswissenschaftliche Fakultät

UNIVERSITÄT ZÜRICH

Institut für Erziehungswissenschaften

RĪGAS VALSTS TEHNĪKUMS

PAŅSTWOWA WYŹSZA SZKOŁA TECHNICZNO-EKONOMICZNA

IM. KS. BRONISŁAWA MARKIEWICZA W JAROSŁAWIU

АГЕНЦІЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ «РУНА» (М. ЛЬВІВ)

**«ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК
ОСВІТИ ТА МЕДИЦИНИ:
ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА, ІННОВАЦІЇ»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРИСВЯЧЕНОЇ 60-РІЧЧЮ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

(23-24 листопада 2017 року)

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2017

Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту моделювання та аналізу патологічних процесів (протокол № 2 від 25.10.2017)

Редакційна колегія:

Корда Михайло Михайлович	ректор ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор
Шульгай Аркадій Гаврилович	проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», доктор медичних наук, професор
Кліщ Іван Миколайович	проректор з наукової роботи ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», заслужений діяч науки і техніки України, доктор біологічних наук, професор
Федчишин Надія Орестівна	доктор педагогічних наук, завідувач кафедри іноземних мов ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»

Відповідальний за випуск: кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» **Ворона І.І.**

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність уміщених у збірнику матеріалів.

Транснаціональний розвиток освіти та медицини: історія, теорія, практика, інновації: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського (23–24 листопада 2017 р.). – Тернопіль, 2017. – 248 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню проблем, які обговорювалися на Міжнародній науково-практичній конференції «Транснаціональний розвиток освіти та медицини: історія, теорія, практика, інновації», а саме: реалії вищої освіти у порівняльно-історичній ретроспективі; стратегії розвитку транснаціональної освіти та медицини; педагогічні, філософські та психолінгвістичні проблеми змісту та організації навчального процесу інтеграції вищої медичної освіти України в європейський освітній простір; виховання особистості майбутнього фахівця в процесі професійної підготовки; мовна підготовка іноземних громадян у вітчизняних вищих навчальних закладах; інформаційні й інноваційні технології у методиці викладання іноземної мови для професійного спілкування та у підготовці фахівців медичних закладів; міжкультурна комунікація в умовах глобалізації та формування культури лікаря в умовах розвитку суспільства; проблеми та перспективи розвитку вищої (медичної) освіти. Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі освіти.

ЗМІСТ

<i>Артюх О.В., Матвейшина Т.М., Тополенко Т.А.</i>	8
Положення щодо ведення типової навчальної документації кафедри	
<i>Багрій-Заяць О.А., Горкуненко А.Б.</i> Реалізація принципів	9
диференційованого підходу при викладанні медичної	
фізики іноземним студентам у вищих медичних навчальних закладах	
<i>Багузова А.С.</i> Факультативна робота студентів медичних вnz як засіб	11
вивчення іноземної мови	
<i>Балахтар В.В.</i> Тренінг як технологія формування готовності особистості	13
професіонала до роботи у соціальних службах	
<i>Бермас Л.І., Нестреляй А.В.</i> Активізація ділового спілкування студентів-	15
медиків на заняттях з іноземної мови	
<i>Бицко Н.І.</i> Огляд методологічних аспектів ономастичних досліджень у	16
медичній терміносистемі	
<i>Бичок А.В.</i> Навчання фахової німецької лексики студентів	18
економічного спрямування у вищих навчальних закладах	
німецькомовних країн	
<i>Vobak H., Kolodnytska O., Vobak M.</i> Eeneral outlines of multicultural education	19
in Canada	
<i>Бойчук А.В., Шадріна В.С., Коптюх В.І., Хлібовська О.І., Безош Б.М.,</i>	22
<i>Сопель В.В., Ониськів Б.О.</i> Використання ІТ-технологій у формуванні	
високопрофесійного лікаря	
<i>Бондаренко С.В., Пилипишин О.І.</i> Вища освіта України в умовах	24
євроінтеграції	
<i>Боярчук О.Р., Глушко К.Т., Кінаш М.І.</i> Особливості використання	25
інтерактивних методів навчання при вивченні предмету «Пропедевтика	
педіатрії»	
<i>Brinkmann Malte</i> Aufgaben der Schule: machtförmige Sozialität und	27
produktive Gemeinschaft	
<i>Васильєв М. І., Горнінич Т. І.</i> Освітня політика США наприкінці ХХ – на	34
початку ХХІ століття	
<i>Вербовецька О. С.</i> Колективно-територіальні іменування, мотивовані	36
назвою населеного пункту (на матеріалі антропонімії Тернопільщини)	
<i>Вихрущ А. В.</i> Професійна культура фахівця вищої школи	37
<i>Волошин В.Д., Волошин О.С., Гуменюк Г.Б.</i> Формування у майбутніх	40
фахівців потреби постійного саморозвитку як умова успішної професійної	
адаптації	
<i>Волошин В.Д., Сморицьок Ю.С., Волошин О.С.</i> Культура лікаря як	42
відображення внутрішньої культури особистості та фундамент успішної	
міжкультурної комунікації	
<i>Волошин О. С.</i> Професійна компетентність як фактор формування	43
особистості випускника сучасної вищої школи	
<i>Волощук М. В.</i> Професійна мотивація вивчення латинської мови як фактор	45
виживання знань	
<i>Ворожбит С.О., Кінасевич І.З., Шаланкевич І.М.</i> Використання	46
елементів гри для формування лексичної компетенції	

Ворона І.І. Питання вдосконалення якості підготовки студентів-медиків на заняттях латинської мови	47
Гаврилюк Л.П. Якісна освіта як засіб збільшення тривалості життя людини	49
Горпніч Т.І. Професійна підготовка фахівців медичного профілю в США в період другої світової війни	52
Горянін І.І. Актуальні проблеми життєдіяльності дискордантних щодо віл сімейних пар	53
Григор'єва О.А., Зінич О.Л., Богданов П.В. Анатомічний музей як засіб професійної орієнтації молоді	56
Гришина О.С. Формування комунікативно-мовленнєвих компетентностей майбутніх лікарів у процесі опанування курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»	57
Гуляєва М.М. Експертна оцінка ринку освітніх послуг для дорослого населення	60
Гуменна І.Р. Професійна комунікація в підготовці майбутніх лікарів як актуальна проблема теорії та практики вищої медичної освіти	62
Гуменна Н.В. Роль юридичних дисциплін у формуванні особистості майбутнього медичного працівника	64
Данелюк А.К. Формування психологічної готовності швидкого реагування в екстремальних ситуаціях у ліцеїстів – старшокласників	66
Дацків О.П. Using Simulations in ESP Teaching and Learning	68
Демидович О.М. Якість освіти і професійної підготовки медиків в університетах Іспанії	69
Джурило А.П. Децентралізаційні трансформації у шкільній освіті в країнах Європейського Союзу та перспективи України	71
Дороніна Т.М. Формування особистісних якостей майбутніх медичних сестер для роботи з важкохворими	72
Dudikova L. The Future Doctors' Ethical Competence Formation at Medical Universities in Europe and the USA	73
Dunaievska O. V. Cross-cultural aspect of physician-patient communication	75
Єлагіна Н.І., Федчишин Н.О., Кліщ Г.І. Тенденції розвитку транснаціональної вищої освіти	77
Ерёмкина Г.Г. К вопросу о гуманитарном образовании в медвузе	80
Zablotska L.M., Mankovska T.O., Cherniy L.V. Innovations in Teaching Foreign Languages	81
Загайко А.Л., Галузінська Л.В. Аналіз успішності студентів при використанні технологій дистанційного навчання під час викладання дисципліни «Біологічна хімія»	82
Задорожна І.П. Developing Reflective Skills to Enhance University Students Foreign Language Proficiency	84
Zenčaka A. Human Resources as a Key Factor of the National Economic Growth	86
Камбур А.В. Аксиологічний підхід у вихованні особистості майбутнього фахівця	88
Канівець Т.М. Чинники становлення психологічної готовності студентів до здійснення майбутньої професійної кар'єри	90

Кармалюк С.П. Психологія трансформації світоглядних переконань сучасної молоді під впливом глобалізаційних процесів	92
Касьянова О.М., Долгопол О.О., Андрейко Я.В., Зюзько В.В. Інноваційне навчання у післядипломній медичній освіті	94
Каушуба О.М., Навольська Г.І., Олендр Т.М. Особливості організації самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів	95
Кімура Г.Я., Прокоп І.А. Англомовна граматична компетенція як складова іншомовної фахової культури студентів-медиків	97
Kiczula M., Korolova T., Oleksij K. Reforma edukacji medycznej w Polsce: doświadczenie użyteczne dla Ukrainy	99
Klishch H., Fedchyshyn N., Yelahina N. Distance Learning in Continuing Medical Education	100
Ковальчук І.В. Сім'я як особистісна цінність	101
Kolodnytska O., Bobak M., Bobak H. Information and Innovative Technologies in Teaching English for Medical Purposes	103
Korolova T., Oleksyj K., Kichula M. The Importance of Distance Learning for Future Doctors	106
Кошурба О.Є. Роль дозвілля й вільного часу у життєдіяльності людей похилого віку	107
Кравець Н.О., Климук Н.Я., Кучвара О.М. Про формування якісної бази тестових завдань для об'єктивного оцінювання знань студентів в СДО MOODLE	109
Кривокульська Г.О., Кривоніс С.В. Моральне виховання в ученні К. Ушинського, А. Макаренка, В. Сухомлинського	111
Куб'як Н.І., Давня І.П. «Університет третього віку» як одна із послуг територіального центру соціального обслуговування	113
Куліченко А.К. Зміни у системі вищої медичної освіти в США на початку ХХ ст.	115
Кулянда О.О., Бондаренко Ю.І., Денефіль О.В., Юр'їв К.Є., Пелих В.Є., Чарнош С.М., Усинський Р.С. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі підготовки фахівця медичного профілю	118
Кущенко О.М. Особливості формування толерантної взаємодії майбутніх магістрів медичної освіти із пацієнтами	120
Кучма М.О. Міжкультурна комунікація в умовах глобалізації й формування культури лікаря в умовах розвитку суспільства	123
Локшина О.І. Новий погляд на освіту ХХІ століття: глобальний, європейський, український виміри	124
Лукаш Ю.М. Роль соціально-гуманітарних дисциплін в процесі формування професійно-комунікативної компетентності студентів-медиків	125
Маріуц І.О. Гуманізація освітнього простору: європейський контекст України	128
Melekh O., Fedorkiv H. Teaching Vocabulary to Medical Students Мельничук І.М. Інтегративний характер інтерактивного навчання майбутніх фахівців медицини	129
Микитейчук Х.І. Підготовка старшокласників до сімейного життя: пріоритет андрагогічної моделі навчання	133
Мисула І.Р., Бакалюк Т.Г., Сірант Г.О. Сучасні вимоги до викладання медичної реабілітації	136

Михалко Н.А. Клінічний патерналізм у текстах М. Уорнок	138
Морська Л.І. Сутність іншомовної стратегічної компетентності в аудіюванні у професійній діяльності майбутніх лікарів	140
Нахасва Я.М. Професійне виховання особистості майбутнього фахівця в умовах освітнього процесу	142
Никulina Е.М. О применении сознательно-сопоставительного метода при обучении англоязычных учащихся русскому языку	143
Олексій К.Б., Кічула М.Я., Корольова Т.В. Особистісно-орієнтований підхід до виявлення сутності змісту освіти в галузі іноземних мов як засіб ефективного освоєння іншомовної лексики	145
Паласюк Г.Б., Саварин Т.В., Паласюк М.І. До питання трансформації вітчизняної вищої освіти від масової до якісної	146
Пантюк Т.І., Пантюк М.П. Здоров'я дитини як необхідна умова її гармонійного розвитку	148
Пилипишин О.І., Бондаренко С.В. Вища освіта як засіб формування громадянських цінностей	150
Пислар Т.П., Копіца Є.П. Сучасна проблематика підготовки іноземних студентів медичних вишів	152
Пірян М.І. Формування інтелектуального капіталу – важливе завдання освіти	154
Платаш Л.Б. Концептуальні засади інклюзивного навчання осіб з особливими потребами	157
Postolova I. Der Weg der Ukraine: braucht man Europa oder? (Assoziationsversuch unter Studenten)	159
Правак Ю.Б., Стецик М.А., Українець А.В. Дистанційне навчання в системі медичної освіти	160
Прокоп І.А., Кітура Г.Я. Формування навичок критичного мислення у студентів на заняттях з іноземної мови	162
Rak O. Influence of Modern Technologies on the System of Teaching Foreign Languages	164
Râmbu N. Die Tyrannei der Werte als Autoimmunkrankheit des menschlichen Geistes	166
Руденко М.І., Зевако В.І., Мельник Т.П. Заголовок наукового тексту	170
Саварин Т.В., Паласюк Б.М., Яриш Ю.Ю. Шляхи підвищення якості навчання у вищих медичних навчальних закладах України	172
Садовниченко Ю.О., М'ясоєдов В.В., Пастухова Н.Л. Біологічна складова вищої медичної освіти у контексті реформування галузі	174
Самойленко Т.О. Формування мовної культури майбутнього фахівця	176
Сельський П.Р., Боднар Я.Я., Слива А.Ф. Особливості викладання патоморфології при додипломній підготовці іноземних громадян у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського	178
Semenets A.V., Vakulenko D.V., Sverstyuk A.S. About the Question Bank Transfer from WP COURSEWARE INTO MOODLE LMS	180
Серняк О.М. Дискурсивно-мовленнєва підготовка у викладанні іноземних мов професійного спілкування	181

Скрипник Н.В. До питання корекційно-педагогічної роботи вчителя-логопеда з дітьми з розладами аутистичного спектра в умовах загальноосвітньої школи	183
Смольська Л.Ю., Антонюк-Кириченко С.А. Про деякі проблеми при створенні класифікатора медичних діагнозів	185
Сокол М.О. Структурний аналіз поняття «навчання» у педагогічній науці ХХ ст.	187
Суханова Т.Є., Крисенко Т.В. Використання презентацій під час вивчаючого читання	189
Суховолець І.О., Левків М.О. Володіння іноземними мовами як можливість інтеграції в світову медичну спільноту	191
Терешкевич Г.Т. (с. Діогена) Значимість впровадження засад біоетики у професійну підготовку студентів як майбутніх фахівців лікарської справи	192
Тименко М.М. Реформаційні процеси в освіті: сутнісні характеристики	194
Тимчук Л.І. Андрагогіка в змісті підготовки сучасного фахівця	195
Тишковець М.П., Писуляк Н.П. Англійські запозичення у мовленні сучасної молоді	198
Федчишин Н.О., Горпініч Т.І., Богдан І.І. Особливості проведення уроків іноземної мови в малочисельній групі	200
Федчишин Н.О., Дітріх Беннер, Юрген Олькерс Реформи в університетах Австро-Угорщини: ретроспективний огляд	201
Федчишин Н.О., Єлагіна Н.І., Кліц Г.І., Ігнатюк О.А. Формування комунікативної компетентності майбутніх лікарів крізь призму вивчення іноземних мов	204
Федчишин О. Німецькомовні запозичення в галицьких діалектах	206
Філяніна Н.М., Сіявіна Л.В. Екологічна та естетична освіта і виховання	209
Химчук Л.Л., Демчук А.М. Комунікативні навички як важлива складова професійної компетентності	211
Христенко О.М. Біоетичний аспект формування гуманітарного світогляду студентів медичних вишів	212
Царик О.М. Interkulturelle und sprachliche Aspekte der Schulbildung in Galizien am Anfang des 20. Jahrhunderts	214
Цыба А.А. Межкультурная коммуникация в условиях глобализации. значение межкультурной коммуникации в формировании культуры врача	216
Чернюх Н.Б. Античність у процесі професійної підготовки студентів-медиків: міфологія у сучасному місті	218
Шкільна М.І., Гук М. Higher Education in Finland	219
Шманько О.В. Проблеми та механізми утвердження громадянських цінностей у студентів в процесі навчання у ВНЗ	221
Шпарик О.М. Диференціація навчання у США: уроки для України	222
Шукатка О.В. Аксиологічний підхід до формування індивідуальних стратегій здоров'язбереження у майбутніх бакалаврів природничих спеціальностей	223
Ярних Т.Г., Данькевич О.С., Хохленкова Н.В. Сучасні підходи до викладання дисципліни «Аптечна технологія ліків»	225
Ястремська С.О. Особливості підготовки майбутніх магістрів сестринської справи	227

*Ерёмкина Галина Геннадиевна,
кандидат филологических наук, доцент,
зав. каф. иностранных языков,
Одесский национальный медицинский университет,
г. Одесса, Украина*

К ВОПРОСУ О ГУМАНИТАРНОМ ОБРАЗОВАНИИ В МЕДВУЗЕ

Одной из проблем высшего медицинского образования в Украине является обеспечение гуманистической направленности формирования личности будущего специалиста, поскольку от личностных качества подготовки врачей часто зависит не только здоровье, но и жизнь людей. Гуманитарное образование, представляющее собой совокупность знаний и практических умений в области общественных наук, всегда являлось важнейшим средством формирования мировоззрения и одной из важнейших составляющих университетского образования. Университетские программы обучения традиционно включают обязательное совершенствование и изучение социологии, истории, культурологии, иностранных языков, философии, основ экономики и других гуманитарных дисциплин, так как общая эрудированность, умение критически мыслить, развитие творческих способностей и знание иностранных языков являлось характерными признаками представителей интеллигенции во все времена.

Гуманитарные дисциплины призваны выполнять важную задачу в системе медицинского образования: помогают подготовить компетентных врачей средствами академического обучения, совершенствовать механизмы мышления, расширять кругозор современного специалиста, приобщать его к общекультурным и общечеловеческим ценностям и должны занимать существенное место в подготовке отечественных и иностранных специалистов.

Однако сегодня гуманитарные дисциплины в медицинских вузах (где они являются непрофилирующими) оказываются во все более ущербной позиции. За последние годы значительно сокращено количество дисциплин гуманитарного блока. За последние десять лет вдвое уменьшилось количество часов, отводимое на изучение иностранных языков, сократились элективные курсы по гуманитарным дисциплинам, при изучении которых у студентов была возможность повышать свою лингвистическую и общекультурную компетентность.

Для того, чтобы сохранить и гармонично сбалансировать объём теоретических знаний и практических навыков в условиях роста и постоянного обновления информации, необходимо максимально эффективно распределять учебное время с использованием проблемных и коммуникативных методов. Тогда обучение перейдет в креативно-развивающую плоскость, заставит студента мыслить, решать ситуационные задачи, отрабатывать практические навыки, что направит процесс формирования личности специалиста по пути поиска истинных ценностей жизни и профессиональной деятельности.